

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez Orhan
Van Milletvekili

BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmenin imzalanmasının 10. Yılı geride bırakılırken Türkiye'de engellilere yönelik sözleşmenin genel ilkelerinin gereği olan; fırsat eşitliği engelliler için sağlanamamış, engellilere yönelik sistematik ayrımcılık önlenememiş, engellilerin tüm yaşam alanlarına tam ve etkin katılımı için gerekli koşullar oluşturulamamıştır. Yine engelliler arasında da kadın-erkek eşitliği tam olarak sağlanmadığı gibi, engelli çocukların her açıdan tüm risklere karşı korunması için gerekli mekanizmalar kurulamamış ve insanlık onuru ve bireysel özerklik ilkesinin gereği yerine getirilememiştir.

Türkiye'de engellilerin sayılarına ilişkin birçok başlıkta veri ya hiç yoktur ya da güncel veri yoktur. Engellilere ilişkin "insan hakları yaklaşımının" yerleşik olmaması, bütüncül bir bakış açısı ve politika ile meselenin ele alınmaması; geleneksel olumsuz yaklaşımları, salt tıbbi yaklaşımları egemen kılmaktadır. Engellilerin hakları insan hakları mücadelesinin bir bileşeni olarak görülmeli ve engellilere yönelik kamusal hizmetler sosyal devlet olmanın gereği olarak derhal yerine getirilmelidir.

2001 yılı Türkiye Özürlüler Araştırmasına Göre sayıları 8 Milyon üzerinde olan, 2011 yılı Nüfus ve Konut Araştırmasına göre sayıları 5 milyon üzerinde olan engelli nüfus toplam nüfusun yüzde 7 ila 12'sine denk gelmektedir. Engellilere yönelik sunulan/sunulmayan kamu hizmetleri aileleri ile birlikte tüm toplumu ilgilendirmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) BM Engelli Hakları Sözleşmesinin gereği olan düzenleme ve uygulamaların aradan geçen 10 yıla rağmen gerçekleştirilmemesinin gerekçeleri hakkında kamuoyuna bir bilgilendirme yapacak mısınız?
- 2) Türkiye'de engelli nüfusunun ayrıntılı bilgilerini de içeren bir nüfus sayımı planlanmakta mıdır?
- 3) Türkiye'de Engellilere yönelik ayrımcılığı önlemek amacıyla bir önleyici bir mekanizma kurulması için bir planlama yapılmakta mıdır?
- 4) Türkiye'de 2005 yılında çıkarılan Engelliler Hakkında Kanunun erişilebilirlik gerekleri neden ertelenmektedir?
- 5) Kamu kurumlarında istihdamda engelli kotasını doldurmayan kamu idarecilere yönelik bir yaptırım uygulayacak mısınız?
- 6) Türkiye'de sunulan kamu hizmetlerine erişemeyen engelli sayısına dair bir araştırma planlanmakta mıdır?
- 7) OHAL döneminde kamudaki işlerinden ihraç edilen yaklaşık 2.000 engellinin içerisinde OHAL komisyonu veya mahkeme yoluyla işine döndürülen sayısı kaçtır?